

יונה ונער

המוזיקאי והיוצר איתן אולמן, בנו של הפסל מיכה אולמן, מציג באירועי "נביא נביא" בירושלים את המחזמר שלו, "יונה". בראיון עמו הוא מדבר על תופעת הדור השני לאמנים ידועים ועל התקרבותו לדת בלי לוותר על האמנות, ומסביר למה הנביא יונה מדבר אליו

תמר רותם

צילום: אמיל סלמן

נות. אולמן, מוזיקאי בהשכלתו שמצא את דרכו לדת, אך בגוון אישי מאוד ובלי להסתפח לאף קהילה, משתלב היטב בסביבה הזו, המתאימה לתפישת עולמו. המופע שיעלה (ב-6.11) קרוב לפרפורמנס ברוחו. בבית האבן מלא ההשראה במושבה הגרמית שבו יתקיימו האירועים (בית האחים חסיד, עמק רפאים 47), יקרין תחילה אולמן על הקיר קטעים של הטקסט המקורי מספר יונה. שלצדו איורים מעשה ידיו.

בטן חלולה של פסל לווייתן עשוי קורות עץ, בפני קיר מץ חברים ומשפחה, ניגן המוזיקאי והיוצר איתן אולמן לפני כעשור שירים ראשונים מהמחזמר שלו "יונה". הוא חש שהפסל, שבנה הפסל אהרון בן אריה במושב צפרירים (שם גר אז), יערסל וירגיע אותו כמו את יונה הנביא. שמצא בלווייתן מפלט

**אולמן: "גיליתי,
כשלמדתי הלכות,
שיש הרבה דברים
שקשורים לשיקול
דעת. הבחירות
שאני עושה
מושתתות על
הבנות עמוקות. זה
לא רק ניו אייג'**

כבר אחרי הצבא. היתה תקור
פה שאפילו למד בכלל והקפיד
על לבוש לא צבעוני כמו אצל
הרתיים המחמירים, מה שמאוד
הטריד והדאיג את הוריו. אבל
הוא תמיד שימר במקביל את
המבט החיצוני והביקורתיות של
האמן שבו, ולא ויתר על האינדי-
בידואליות שלו. נראה שזה
מה שאיפשר לו ליטול מהתרבות
היהודית רק מה שהתאים לו,
ובעיקר לא במחיר שיגרום לקור

ביא האינדיבידואל שלא מציית
באופן אוטומטי לצו האלוהים. זה
מצווה עליו לדרת לניווה הח-
טאה ולהזהיר את אנשיה. אולמן
מתעקב בשיר על המלים "אני לא
הולך", חוזר עליהן ואז עונה כהד
ובעזרת הקהל "כן הולך". וחוזר
חלילה.
לבוש בכובעים בסגנונות שור-
נים, פעם בסגנון המערב הפרוע
ופעם סרוג בסגנון דתי-שאנטי,
אולמן החל בחיפוש הרוחני שלו

"בשירים במחזמר 'יונה' יש
הרבה הומור ועקיצה לתרבות
ארץ-ישראלית ולשירה בצי-
בור", אומר אולמן. הוא מספר
ש"בהופעות אני תמיד מערב אל-
מנטים של סטנדרט ומשהו שיי-
תופי. מוזמין מוזיקאים או אנשים
מהקהל לשיר ולנגן אתי". באופן
דומה, השיר הראשון במחזמר,
"בסגנון פאנקי כזה", כדבריו,
נקרא "אני לא הולך" והוא מרמז
על מהות המשיכה של אולמן לנ-

ואף יזמין את הקהל לקרוא אותם
לסירוגין. בין לבין יבצע את שי-
רי המחזמר בסגנון האגבי כביכול
שלו (סולו, זו גרסה שלדית של
המחזמר שהוא מקווה להוסיף לה
בבוא היום מקהלה גדולה ותזמור
רת, ת"ר), שבלט בשני האלבומים
שיצר עד כה: "מקונולד מצדה"
ו"כוכב נולד". "אולמן מגדיר את
עצמו 'זמר מחאה באהבה'. שיריו
מלאים הומור ועוסקים בין השאר
במסרים אנטי-גלובליים, בתרבות
הצריכה ובוהות יהודית", נכתב
על הדיסק הראשון ב"הארץ"
ב-2005.

מוזעמו של אלוהים ומגלי הים. לא
קשה להבין מדוע לאולמן, 40, בנו
של הפסל זוכה פרס ישראל, מיכה
אולמן, יש רגש לפסלים. לקראת
העלתו המחודשת של המחזמר
השלם על יונה, באירועי האמנות
נביא, נביא בירושלים (שהחלו
בשבוע שעבר ויימשכו עד אמי-
צע נובמבר), הוא מסביר גם מדוע
יונה, הנביא שלא מקבל עליו את
הדין על נקלה, מדבר אליו.
אירועי "נביא נביא" הם אחד
המפעלים של חבורת אמנים ירו-
שלמים שפועלת על התפר בין
דתיות וחילוניות, רוחניות ואמ-

להקת המחול ענבל פינטו ואבשלום פולק

דגי זהב

מופע לכל המשפחה

יום שבת 22.11 בשעה 11:30

יום שבת 27.12 בשעה 11:30

אולם ירושלמי מרכז סוזן דלל 03-5105656

המופע נוצר במסגרת "עפים" מיוזמת מפעל הפיס

הקאמרה הישראלית ירושלים מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

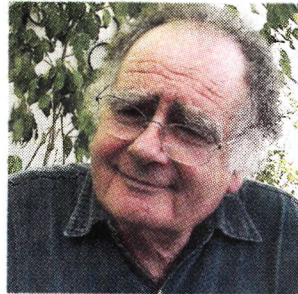

גלריה אגלדוליס המלחינים הגדולים לילדים הקטנים

סדרה של ארבעה קונצרטים
המציגה את המלחינים הגדולים
של המוסיקה הקלאסית
הסדרה מיועדת לבני 4-9
מנחה: איריס רגב

1 כאן > רוני פורת מנצח
ירושלים, המינהל הקהילתי

מיכה אולמן. ההתקבות
לדת גרמה זעזוע: צילום: איתן טל

חר מהם גם פגש את איילת אשתו,
רקדנית בוטו, שהכיר מהתיכון. הם
ראו במפגש שלהם אות משמים
והיו לזוג. דת, הוא אומר, טובה
לבניית משפחה.

אחרי שנות החיפוש הסוערות
בצעירותו, קבע אולמן את משכ-
נו, עם אשתו ושלוש ילדיהם הק-
טנים, בתעו, מושב ותיק הממוקם
בנוף קדומים על הגבעות המשקי-
פות על עמק האלה. כאן מצא את
הטבע והשקט שיחל להם. בחצרו
גת עתיקה חצובה בסלע. זעקות

תנים נשמעות לעת ערב ואפשר
לטייל בין הבוסתנים שנמצאים
שם מימים ימימה. אולמן הקים
אולפן מוזיקה בביתו והוא עוסק
בהפקה מוזיקלית בוטיקית לאמ-
נים, שבה הוא מנגן את כל הבסיס
של העיבוד (תופים, בס, גיטרה
ועוד). "הביא אותנו לשם חינוך
אנתרופוסופי", הוא מספר. "אני
חננו המשפחה המסורתית היחידה
בקרן משפחות צעירות שמחנכות
את ילדיהן בבית ספר האנתרופו-
סופי"

איתן אולמן. למעלה: אולמן בתוך הלוויתן עשוי העץ שבו
עלה "יונה" לראשונה. לא מחפף: צילום: איילת אולמן

שלו כאלטרנטיבה לתרבות הגלור-
בלית, המסחריות והמוותגיות. "זה
היה סוג של התנערות מהתרבות
שצמחת דרכה", הוא אומר. "גד-
לתי ברמת השרון בתקופה שהיה
גל של אמריקניזציה והמסחריות
החלה להתפתח ותפשה חזק. היל-
דות המוקדמת שלי היתה ילדות
טבע. הבית שלי היה מוקף בשדות.
אני וחברי היינו מגדלים לטאות
וחרגולים במגירה של השולחן.
היה עובר ליד הבית בדואי עם
בגדים של חורף ודגים של

הדואר המרכזי בירושלים, שם
קבוע ציור הקיר הענק של אביו.
מתחת לציור השניים מהרהרים
בקול בתחושות שלהם, מול היצי-
רות של אבותיהם המפורסמים.
בין השאר בסרט, אולמן מספר
גם על הוריו, "בני הדור המבועת
מחזרתו בתשובה של אורי זוהר"
ועל השוק שלהם כשהתקרב לדת.
אולמן מתאר ילדות מאד חמה,
ש"עוברת הלאה לדרות הבאים".
ועם זאת, "אני מרגיש שחוויתי
גם חום בחיננות חמה של

נפליקט עם הסביבה התרבותית והמשפחתית שלו שבה - להבדיל מבתרבות המערבית - מעולם לא בעט.

המרד הטבעי

הוא גדל ברמת השרון, למד ג'ו בתיכון לאמנויות אלו, באותו מחזור שבו למד עברי לידר שאתו הקים הרכב ג'ו. אולמן גם תופף בלהקת "פג", עם יהלי סובול, לפני גיוסו לצבא, ולמד בבית הספר למוזיקה רימון. ההתקרבות שלו לדת אינה נתפשת כמרד בהוריו דווקא. אולמן מדבר על אביו בחום ובהערכה. אם בכלל, הוא משייך את ההתרחקות שלו מאורח חייהם של הוריו לתופעת הדור השני לאמנים ידועי שם. בהגדרה זו הוא כורך גם את חברו הטוב, יונתן אופק, בנו של הצייר המנוח אברהם אופק. ב-2005 השניים יצאו למסע אישי ומוזיקלי, שתועד בסרט שניים פלא ספי-רא, בוגר בית הספר "סם שפיגל", והוקרן בכמה פסטיבלים, ביניהם בפסטיבל הקולנוע היהודי בשנה שעברה. הסרט תיעד את אולמן מעלה את המופע שלו, "מקדונ" ליד מצדה, באתרים שונים ברחבי הארץ, שחלקם אבנו דרך במסע הרוחני והאמנותי שלו. בין השאר הוא נפגש עם בניו החוזרים בתשובה של מאיר אריאל, זמר שהוא מעריץ, אף הם בני דור שני לא-מנים מפורסמים, והוא מנגן אתם באחד הקיבוצים בצפון שיר של אריאל. בשלב אחר במסע הוא מבקר עם חברו אופק את בניין

נפליקט עם הסביבה התרבותית והמשפחתית שלו שבה - להבדיל מבתרבות המערבית - מעולם לא בעט.

מגמת פסנתר ומנהל עסקים

כשאוולמן היה בן 15, המשפחה עברה לגרמניה למשך שנה. "הקד" שר שהתעורר לו עם גרמניה לי אישית קצת חרה. עד אז אבי היה האמן הישראלי שעושים לו טובה שנותנים לו להציג. ואפילו שלא היה ממורמר ומרוכז בעבודתו, השנה בברלין היתה נקודת שינוי. אבל אני לא התחברתי לגל הזה של ההצלחה שלו שם. זה לא היה ניסיון טוב עבורי לחיות שם. יש גם מרד טבעי של נעורים. הוא משאיר משפט סתום באוויר, הוא הוא מדבר על הבחירה הרוחנית

אולמן: "כל החומרים שלי הם חצי בצחוק חצי ברצינות. אתה עושה צחוק אבל יש שם גרעין אמת"

עסקים. חתכתי לחוות הר הרוח ונעשיתי רועה". בשנים הבאות הוא פיתח עניין בכל תורה אל-טרנטיבית שמצא תחת ידיו: זן, מדיטציה, טאי צ'י, מודעות מה-מזרח. הוא למד בקולג' הישראלי לרפואה טבעית ושם גילה גם את היהדות דרך דניאל יעקובסון, רבי פא סיני ומורה לצ'י קונג. "משהו לא הסתדר לי. התייחסתי מאוד בביטול אל היהדות עד אז. לקחתי על עצמי כאתגר להבין למה הוא כל כך עמוק בסיפור הזה". כוא החל החיפוש שלו ביהדות, כשבמקביל הוא מנגן בפסטיבלים כמו "בראשית" ו"בומבלה". בא-

הוא מקדונלה של מקדונלה. ה' שלח לנו אותה שנחזור לתורתו". הוא ממנה להוסיף: "כל החומרים שלי הם חצי בצחוק חצי ברצינות. אתה עושה צחוק אבל יש שם גרעין אמת". אולמן טוען שהוא לא מתנגד לבנייה וההתפתחות טכנולוגית, אבל בוחל במסחריות. אחרי הצ' בא הוא החל ללמוד מוזיקה בבית הספר רימון, אך עזב באמצע השנה הראשונה. "שמתי לב שה-שאיפה של התלמידים שלמדו שם זה פרסומות. חשבתי שזה ריקני. קראתי לזה מגמת פסנתר ומנהל

הם שומרים שבת, אך לא במ' חיר שמירת קשר עם המשפחה. "הקדושה מורגשת יותר במקור מות חילונים", הוא אומר בחיך. "זה לא שאני מחפץ. סוכה אצי לי צריכה להיות כשרה, אבל אני מנצל את המקום שאני לא חלק מקהילה דתית ואף אחד לא יושב לי על הראש. חשוב לי החופש שלי, האינדיבידואליות". לקח לו זמן להחליט לאיזה זרם הוא משתייך, הוא מספר. "הבנתי שזה אורתודוקס עצלן", הוא צחק ואחר כך מרצין. "בהתחלה יש יותר התלהבות. אתה יוצא מנקודת הנחה שהכל אסור עד שהוכח אחרת. במשך השנים הגעתי למסקנה הפוכה. גיליתי, כשלמדתי הלכות, שיש הרבה דברים שקשורים לשיקול דעת. הבחירות שאני עושה מושתתות על הבנות מאוד עמוקות. זה לא רק ניו אייג'". את יונה הנביא גילה בתפילת יום כיפור. "מאוד התחברתי לך-מות שלו ומצאתי בה את עצמי. יש כאן בן אדם שידוע דברים, ששומע, אבל לא תמיד יש לו את האומץ והאנרגיה לקחת את זה קדימה. בסיפור אומרים לו 'קום מה לך נדרם'. הרגשתי שלי, כמו כל אחד, יש את הקול האישי שלו שחובה עליו להשמיע אותו".

יום ד', 17.12.14 בשעה 17:00
מוזיאון תל אביב לאמנות
יום ה', 18.12.14 בשעה 17:00

אוצר < אורי לשמן מנצח

ירושלים, המינהל הקהילתי
הגבעה הצרפתית
יום ב', 9.2.15 בשעה 17:00
מוזיאון תל אביב לאמנות
יום ד', 11.2.15 בשעה 17:00

כחוקן < נועם זילברברג מנצח

ירושלים, המינהל הקהילתי
הגבעה הצרפתית
יום ב', 30.3.15 בשעה 17:00
מוזיאון תל אביב לאמנות
יום ד', 1.4.15 בשעה 17:00

היזן < יונתן שפנדורף מנצח

ירושלים, המינהל הקהילתי
הגבעה הצרפתית
יום ד', 17.6.15 בשעה 17:00
מוזיאון תל אביב לאמנות
יום ה', 18.6.15 בשעה 17:00

מחיר הסדרה בתל אביב: 220 ש"ח
מחיר הסדרה בירושלים (מקומות לא מסומנים): 160 ש"ח

רכישת מנויים בקופת התזמורת:
1-700-55-2000
ולתל אביב גם בקופת המוזיאון:
03-6077070

בשיתוף

מוזיאון תל אביב לאמנות

